

## 2003 ОНД МОНГОЛ УЛС ГАДААДТАЙ ХАРИЛЦСАН ГОЛ ҮЙЛ ЯВДЛЫН ЖАГСААЛТ

*У.Загдцэсэм\**

- 01.11. Вьетнамын Үндэсний Ассамблейн дарга Нгуен Ван Ан Монголд айлчлав. Айлчлалын үеэр Монгол Улсын Их хурал, Бүгд Найрамдах Социалист Вьетнам Улсын Үндэсний Ассамблей хооронд 2003-2005 онд хамтран ажиллах Протоколд гарын үсэг зурав.
- 01.12-16 УИХ-ын дэд дарга Монголын парламентын бүлгэмийн гүйцэтгэх хорооны дарга Ж.Бямбадорж тэргүүтэй төлөөлөгчид Малайз улсын нийслэл Куала Лумпур хотод болсон Ази, Номхон далайн орнуудын парламентын чуулганы ээлжит 11-р хуралд оролцов.
- 01.20. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир Энэтхэг улсад тус улсын парламентын 50 жилийн ойд зориулсан Олон улсын парламентчдын хуралд оролцов.
- 01.22. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Малайзын Засгийн газрын элч, тус улсын Үндэсний нэгдэл, нийгмийн хөгжлийн сайд Хажа Сити бараалхав.
- 01.23. Швейцарийн Давос хотноо болсон Дэлхийн эдийн засгийн чуулга уулзалтад Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр оролцов.
02. 13. НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 59 дүгээр чуулган “Бичигтэн болох НҮБ-ын 10 жил”-ийн ёслолын ажиллагаанд Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди тэргүүтэй төлөөлөгчид оролцов. Ерөнхийлөгч Н.Багабанди дээрх арга хэмжээнд оролцох үедээ НҮБ-ын дарга К.Аннантай уулзаж, олон улсын харилцааны болон хоёр талын хамтын ажиллагааны зарим асуудлаар санал солилцов.
- 02.19. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди АНУ-ын Ерөнхийлөгч Ж.Буштай Цагаан ордонд уулзав. Уулзалтын үеэр ерөнхийлөгч нар олон улсын харилцааны анхаарал татсан зарим асуудлууд болон Монгол Улс, АНУ-ын харилцааны талаар санал солилцов.
- 02.20-25.Малайзын нийслэл Куала Лумпур хотноо болсон Эвсэлд үл нэгдэх хөдөлгөөний гишүүн орнуудын төр, засгийн тэргүүн нарын XIII дахь дээд хэмжээний уулзалтад Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр тэргүүтэй төлөөлөгчид оролцов. Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр ЭҮНХ-ий дээд хэмжээний уулзалтын ерөнхий хуралдаанд оролцож үг хэлэв.

\*У.Загдцэсэм - ОУСХ-ийн эрдэм шинжилгээний ажилтан

- 02.28. Монгол Улсаас АНУ-д суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Р.Болд АНУ-ын Ерөнхийлөгч Ж.Бушд Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.
- 03.12. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Шведийн Вант улсаас Монгол Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Б.Льонгрен Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.
- 03.30. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандийн урилгаар Украин улсын Ерөнхийлөгч Л.Д.Кучма манай оронд албан ёсны айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр Хамтарсан мэдэгдэл, Батлан хамгаалах салбарт хамтран ажиллах тухай Хэлэлцээр, Ургамлын хорио цээрийн салбарт хамтран ажиллах тухай Хэлэлцээрүүдэд гарын үсэг зурав.
- 04.20-29. Монгол улс, БНХАУ-ын хоорондын улсын хилийн шугамыг 2 дахь удаагаа шалгах Хамтарсан комиссын байрзүйн зураг үйлдэх хамтарсан ажлын хэсгийн наймдугаар хуралдаан Улаанбаатар хотноо болов.
- 04.30. Монгол Улсын Зэвсэгт хүчний жанжин штабын дарга хошууч генарал Ц.Тогоо АНУ-ын Номхон далай дахь цэргийн командлал, Хуурай замын цэргийн командлалд айлчлав. Айлчлалын үеэр хоёр улсын Батлан хамгаалах яамны хоорондын хэрэглээ, харилцан үйлчилгээний Хэлэлцээрт гарын үсэг зурав.
- 05.14. Монгол Улсаас Украин улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Т.Баасансүрэн Ерөнхийлөгч ноён Л.Д.Кучмад Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.
- 05.18. УИХ-ын дэд дарга Ж.Бямбадорж тэргүүтэй төлөөлөгчид Төрийн Думын урилгаар ОХУ-д албан ёсны айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр ОХУ-ын Холбооны Хурлын Төрийн Думын дарга Г.Н.Селезнев болон албаны бусад хүмүүстэй уулзаж 2 орны парламентын хамтын ажиллагааны талаар харилцан санал бодлоо солилцов.
- 05.28. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Бүгд Найрамдах Бангладеш Ард улсаас Монгол Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Ифтихарул Карим Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.
- 06.04-05. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандийн урилгаар БНХАУ-ын дарга Ху Жиньтао гэргий Лю Юнчигийн хамт Монгол Улсад төрийн айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр БНХАУ-ын Засгийн газраас Монгол Улсын Засгийн газарт 50 сая юаний буцалтгүй тусламж олгох тухай техник, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны Хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан бөгөөд айлчлалын дүнгээр Монгол, Хятадын Хамтарсан мэдэгдэл гаргав.

- 06.06. Монгол-Японы Гадаад хэргийн яамдын 5 дахь удаагийн зөвлөлдөх уулзалт Токио хотноо болов. Зөвлөлдөх уулзалтын үеэр хоёр тал Монгол Японы харилцаа, хамтан ажиллагааны болоод бүс нутаг, НҮБ дахь хамтын ажиллагааны асуудлаар санал солилцов.
- 06.08. Монгол Улсын Ерөнхий аудитор Л.Жавзмаа тэргүүтэй Монгол Улсын төрийн аудитын байгууллагын төлөөлөгчид ОХУ-ын тооцооны танхимын дарга С.В.Стенашийн урилгаар тус улсад айлчилж, хоёр талын хамтын ажиллагааны Протоколд гарын үсэг зурав.
- 06.11. Канадын Алберта мужид суух Монгол Улсын Өргөмжит консулаар ноён Петер Уаллис томилогдов. Өргөмжит консулын газрыг нээх ёслолын арга хэмжээ тус мужийн Калгари хотноо болов.
- 06.11. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсаас Монгол Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Гаури Шанкар Гупта Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.
- 06.17. Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Прагвай Улс найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагаагаа хөгжүүлэх эрмэлзлэлийг удирдлага болгон хоёр орны хооронд дипломат харилцаа тогтоох тухай Хамтарсан мэдэгдэлд Канадын Оттава хотноо гарын үсэг зурав.
- 06.17-18. АРФ-ын орнуудын Сайд нарын 10 дугаар уулзалт Камбожийн нийслэл Пномпень хотноо болсон бөгөөд Монгол Улсаас Гадаад хэргийн сайд Л.Эрдэнэчулуун тэргүүтэй төлөөлөгчид оролцов. Хуралд АРФ-ын гишүүн 23 орны төлөөлөгчид оролцсон юм.
- 06.17-19. Францын Гадаад хэргийн төрийн нарийн бичгийн дарга, ноён Рэно Мүселье Монгол Улсад албан ёсны айлчлал хийв.
- 06.20-22. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандийн урилгаар Бүгд Найрамдах Индонез Улсын Ерөнхийлөгч Мегавати Сукарнопутри нөхрийн хамт Монгол Улсад төрийн айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр “Хоёр талын хамтын ажиллагааны хамтарсан комисс байгуулах тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНИУ-ын Засгийн газар хоорондын харилцан ойлголцох Санамж бичиг”-т Монгол Улсын Гадаад хэргийн дэд сайд С.Батболд, БНИУ-ын Гадаад хэргийн яамны Ерөнхий захирал Д.Хардоно нар гарын үсэг зурав.
- 06.21. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Бүгд Найрамдах Франц улсаас Монгол Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Никола Шапуи Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.

- 06.26-29. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Бүгд Найрамдах Литва Улсын Ерөнхийлөгч Р.Паксасын урилгаар Литвад албан ёсны айлчлал хийв. Бүгд Найрамдах Литва Улсын Ерөнхийлөгч Р.Паксас Ерөнхийлөгч Н.Багабандийг хүлээн авч уулзалт хийхдээ Монгол Улсын төрийн тэргүүн Литва Улсад анх удаа албан ёсны айлчлалаар ирж байгаад баяр хүргээд Литва Улсын тусгаар тогтнолыг Азийн орнуудаас Монгол Улс эхний эгнээнд дэмжсэнд гүнээ талархаж байдгаа онцлон тэмдэглэв. Айлчлалын үеэр Монгол Улсын Засгийн газар, Литва улсын Засгийн газар хооронд соёл, боловсрол, шинжлэх ухааны салбарт хамтран ажиллах тухай Хэлэлцээр, Хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай Хэлэлцээр, МРТХЭГ, Литвийн РТХЭГ-ын хооронд хамтран ажиллах Гэрээнд тус тус гарын үсэг зурав.
- 06.29-30. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Бүгд Найрамдах Эстони Улсын Ерөнхийлөгч А.Руутелийн урилгаар Эстонид албан ёсны айлчлал хийв. Албан ёсны хэлэлцээний үеэр хоёр улсын харилцааг хөгжүүлэх, олон улсын тавцанд нягт хамтран ажиллах, Монгол, Эстониин ард түмнүүдийн уламжлалт сайн харилцааг сэргээж бататгах шинэ нөхцөл бүрдсэнийг айлчлалын явцад Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Эстони Улсын Ерөнхий сайд Ю.Партстай уулзаж ярилцахдаа хоёр талын харилцаа, хамтын ажиллагааны цаашдын төлөв, харилцан сонирхож байгаа асуудлуудаар санал солилцов. Айлчлалын үеэр Монголын Радио, Эстониин Радиогийн байгууллагын хооронд хамтран ажиллах гэрээнд гарын үсэг зурлаа.
- 06.26-07.03. Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр ОХУ-ын Засгийн газрын дарга М.М.Касьяновын урилгаар ОХУ-д албан ёсоор айлчлав. Айлчлалын үеэр худалдаа, эдийн засаг шинжлэх ухаан-техник, соёлын харилцааг 2002-2004 онд идэвхжүүлэх талаар Монгол Улсын Засгийн газар, ОХУ-ын Засгийн газрын хамтарсан үйл ажиллагааны Төлөвлөгөө, Шилжих рублиэр олгосон зээлийн хувьд Монгол Улс ОХУ-ын өмнө хүлээсэн өрийн асуудлыг зохицуулах тухай харилцан ойлгох Санамж бичиг, Монгол-Оросын “Эрдэнэт Үйлдвэр” хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн үйл ажиллагааны тухай Хэлэлцээр, Нууц мэдээллийг харилцан хамгаалах тухай Хэлэлцээр, Аялал жуулчлалын салбарт хамтран ажиллах тухай Хэлэлцээр, Соёл, боловсрол, шинжлэх ухааны салбарт 2003-2006 онд хамтран ажиллах Хөтөлбөр, Боловсролын баримт бичиг болон эрдмийн зэрэг цолыг харилцан хүлээн зөвшөөрөх тухай Хэлэлцээр, Монгол банк, Оросын төв банкны хоорондын

хамтын ажиллагааны тухай Хэлэлцээр зэрэг гэрээ хэлэлцээрүүдийг байгуулав.

- 07.01-02. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Бүгд Найрамдах Латви Улсын Ерөнхийлөгч хатагтай В.Вике-Фрайбергагийн урилгаар Латвид албан ёсны айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр байгуулагдсан Монгол, Латвийн Засгийн газар хооронд Соёл, боловсрол, шинжлэх ухааны салбарт хамтран ажиллах тухай Хэлэлцээрийн хүрээнд 5 оюутан Латвийн тэтгэлгээр сурэх боломжтой болсон байна. Мөн Монголын Ради. , Латвиийн Радио, Монголын Телевиз, Латвийн телевизийн хооронд хамтран ажиллах гэрээ, МҮХАҮТ, Латвийн ХАҮТ-ын хооронд хамтран ажиллах гэрээнд тус тус гарын үсэг зурав. Айлчлалын хүрээнд Латвийн ХАҮТ дээр бизнес уулзалт зохиогдсон бөгөөд уг уулзалтын үеэр МҮХАҮТ, Латвийн ХАҮТ-тай хамтын ажиллагааны Протоколд гарын үсэг зурав.
- 07.01-09. Монгол Улсын соёлын өдрүүд 18 жилийн дараа ОХУ-ын Москва, Санкт-Петербург, Кострома, Юрьев-Польский, Владимир хотуудад болж өнгөрөв.
- 07.02-06. Бүгд Найрамдах Австри Улсын Холбооны Ерөнхийлөгч Др.Томас Клестил-ийн урилгаар Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Австри улсад анх удаа албан ёсоор айлчлав. Айлчлалын үеэр Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Австрийн Холбооны Ерөнхийлөгч Т.Клестил, Холбооны канцлер В.Шюссел, Үндэсний хурлын дэд дарга Х.Фишер болон Үндэсний хурал, Холбооны Засгийн газрын бусад зарим гишүүдтэй уулзан хоёр талын улс төр, эдийн засаг, боловсрол, соёлын салбарын харилцаа хийгээд олон улсын харилцааны харилцан сонирхсон асуудлаар санал солилцов. Айлчлалын үеэр Орлого ба хөрөнгийн татварын тухай Монгол Улс, Австри улс хоорондын Конвенцид гарын үсэг зурсан нь хоёр талын худалдаа, хөрөнгө оруулалтын салбарын хамтын ажиллагааны эрх зүйн үндсийг бүрдүүлэхэд чухал алхам боллоо. Айлчлалын үеэр нийгмийн эрүүл мэндийн салбарт хамтран ажиллах тухай яамд хоорондын Харилцан ойлголцох санамж бичигт гарын үсэг зурснаар эрүүл мэндийн салбарт идэвхтэй хамтран ажиллах эхлэл тавигдлаа. Айлчлалын үеэр Монгол Улсын Засгийн газар, Мансууруулах бодис, гэмт хэргийн асуудал эрхэлсэн НҮБ-ын албаны хооронд Хамтын ажиллагааны хүрээг тодорхойлсон Харилцан ойлголцлын санамж бичигт гарын үсэг зурав. Айлчлалын үеэр Монгол-Австрийн хооронд дипломат харилцаа тогтоосны 40 жилийн ойг тэмдэглэж Вена хотноо Монгол Улсын ЭСЯ шинээр нээв.

- 07.14. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Бүгд Найрамдах Итали Улсаас Монгол Улсад суух онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Габриэль Менагатти Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.
- 07.18. АНУ-аас Монгол Улсад суухаар томилогдсон Элчин сайд П.Шлюцийн тангараг өргөх ёслол болов.
- 07.21-23. НҮБ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын орлогч, Нэн буурай хөгжилтэй орнууд, далайд гарцгүй болон жижиг арлын орнуудын асуудалд эрхэлсэн Дээд төлөөлөгч Анварул Чоудхури Гадаад хэргийн сайд Л.Эрдэнэчулууны урилгаар манай оронд айлчлав.
- 07.29. УИХ-ын дэд дарга Ж.Бямбадорж ХБНГУ-ын Холбооны боловсрол, судалгааны яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга В.Д.Дүзэнхауз тэргүүтэй төлөөлөгчдийг хүлээн авч уулзав.
- 07.29. Монгол Улсын ГХЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн дарга Р.Алтангэрэл Бүгд Найрамдах Турк улсад айлчилж, тус улсын Гадаад хэргийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Уур Зияалтай улс төрийн зөвлөлдөх уулзалт хийв. Энэ үеэр Монгол Улсын ГХЯ-ны Төрийн захиргаа, удирдлагын газар, Туркийн Гадаад хэргийн яамны Дипломат сургалтын төв хооронд хамтран ажиллах санамж бичигт гарын үсэг зурав.
- 08.04. УИХ-ын дэд дарга Ж.Бямбадорж ОХУ-ын төрийн Думын гишүүн, Дум дахь Орос-Монголын парламентын бүлгийн дарга С.П.Будажановыг хүлээн авч хоёр орны парламент хоорондын хамтын ажиллагааны зарим асуудлаар санал солилцов.
- 08.06. Тайландын Вант улсын Үндэсний Ассамблейн Төлөөлөгчдийн танхимын гишүүн, Тайланд-Монголын парламентын бүлгийн дарга, ноён Лабсак Лапарожжит тэргүүтэй төлөөлөгчид УИХ-ын урилгаар манай оронд айлчлав.
08. 11. Япон Улсын Засгийн газрын буцалтгүй тусламжаар хэрэгжих 944 сая иенийн өртөгтэй Ерөнхий боловсролын сургуулийн барилга байгууламжийг сайжруулах төсөл болон 578 сая иенийн өртөгтэй Цаг уурын мэдээллийн сүлжээг сайжруулах төслийн II ээлжийг тус тус хэрэгжүүлэх тухай ноот бичгүүдэд Монгол Улсын ГХ-ийн сайд Л.Эрдэнэчулуун, Япон Улсаас Монгол Улсад суугаа Элчин сайд Т.Тода нар гарын үсэг зурав.
- 08.25. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Японы Ерөнхий сайд асан, Ази-Номхон далайн бүс нутгийн байгаль орчин ба хөгжил чуулганы дарга, ноён Р.Хашимотог хүлээн авч уулзав.
- 08.27. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Казахстан улсаас Монгол Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт элчин сайд Ж.Карибжанов Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.

- 08.31-09.04. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир тэргүүтэй төлөөлөгчид Филиппин улсын нийслэл Манила хотод болсон “Энх тайвны төлөө” Азийн парламентүүдийн нийгэмлэгийн IV ерөнхий чуулганд оролцов.
- 09.05. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Бүгд Найрамдах Австри Улсаас Монгол Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд, доктор Х.Д.Швайсгут Итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барив.
- 09.10-12. Улаанбаатар хотноо дэлхийн 119 орны 370 шахам төлөөлөгчид оролцсон Ардчиллыг шинээр болон сэргээн тогтоосон орнуудын олон улсын Y бага хурал болов.
- 09.19-21. Монгол Улсын Өргөмжит консулуудын ээлжит IV зөвлөлдөх уулзалт Улаанбаатар хотноо зохиогдов. Уг зөвлөлдөх уулзалтад 15 орноос ирсэн 17 Өргөмжит консул оролцлоо. Энэ удаагийн ээлжит зөвлөлдөх уулзалт нь өргөмжит консулуудад Монгол Улсын Засгийн газрын бодлого, үйл ажиллагаа, мөн нийгэм эдийн засгийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, шинээр гарсан хууль тогтоомжуудыг танилцуулах, виз олгох талаар сургалт явуулах, тэдний хооронд харилцаа холбоо үүсгэж, харилцан туршлага солилцуулах өргөмжит консулын үйл ажиллагааны талаар санал солилцох зорилготой зохион байгуулав.
- 09.19-21. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Бүгд Найрамдах Чили Улсын Ерөнхийлөгч Рикардо Лагосын урилгаар тус улсад албан ёсны айлчлал хийв. Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Монгол Улс, Чили улсын харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх асуудлаар байр сууриа илэрхийлж тодорхой санал дэвшүүлэв. Тухайлбал, хоёр улсын эдийн засагт уул уурхай, ялангуяа зэсийн уурхай чухал үүрэг гүйцэтгэдэг. Иймд дэлхийн зах зээл дэх зэсийн үнийн хэлбэлзэл, байдал төлөв, эрэлт нийлүүлэлт, худалдааны талаар мэдээлэл солилцох тогтолцоог бий болгох, энэ талаар харилцан уялдаатай бодлогыг явуулах, хамтарсан судалгаа, шинжилгээ хийх талаар нухацтай ярилцах нь зүйтэйг тэмдэглээд, Монгол Улс зэсийн судалгааны олон улсын группт ажиглагчаар оролцоход нь Чили улс дэмжинэ гэдэгт итгэж байгаагаа илэрхийлэв. Бүгд Найрамдах Чили улсын Ерөнхийлөгч Рикардо Лагос уг асуудлыг дэмжиж буйгаа илэрхийлэв. Айлчлалын үеэр Монгол Улсын дипломат болон албан паспорт эзэмшигчдийг визээс чөлөөлөх тухай Хэлэлцээр, Уул уурхайн салбарт хамтран ажиллах тухай Протокол гарав.

- 09.29. АНУ-ын Нью-Йорк хотноо хуралдсан НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 58 дугаар чуулганд Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди оролцож үг хэлэв.
- 09.29-10.01. Монгол Улсын Батлан Хамгаалахын сайд Ж.Гүррагчаа Бүгд Найрамдах Турк улсад албан ёсны айлчлал хийв. Айлчлалын хүрээнд Батлан Хамгаалахын сайд Ж.Гүррагчаа, БНТУ-ын Үндэсний батлан хамгаалахын сайд Вэжди Генүл нар хоёр талын уулзалт хэлэлцээ хийж, хоёр орны батлан хамгаалах, цэргийн салбар дахь хамтын ажиллагааг сургалт, үйлдвэрлэл, олон улсын хамтын ажиллагаанд өргөжүүлэх боломжтойг цохон тэмдэглэв.
- 10.01. Туркийн Истанбул хотноо Монгол Улсын Өргөмжит консулын газрыг /ӨКГ/ шинээр нээж, ӨК-аар ноён Халук Каяадыг томилов.
- 10.07-08. Монгол-Чехийн Засгийн газар хооронд 1995 онд байгуулсан Худалдааны хэлэлцээрийн дагуу Монгол-Чехийн Засгийн газар хоорондын комиссын анхдугаар хуралдаан Улаанбаатар хотноо болов. Энэхүү хуралдаанаар Монгол-Чехийн гадаад худалдаа, хөрөнгө оруулалтын хамтын ажиллагаа, дэд бүтэц, хөдөө аж ахуй, байгаль орчин, геологи уул уурхай, газрын тосны салбарт хөрөнгө оруулах боломж зэрэг асуудлыг авч хэлэлцэв.
- 10.07-10. Монгол Улсын ГХЯ, ОХУ-ын Гадаад явдлын яамны консулын албадын зөвлөлдөх уулзалт Улаанбаатар хотноо болов. Монголын төлөөлөгчдийг ГХЯ-ны Эрх зүй, консулын газрын захирал С.Болд, ОХУ-ын төлөөлөгчдийг ГЯЯ-ны консулын албаны газрын дэд захирал В.Н.Щетинин нар тэргүүлэв. Зөвлөлдөх уулзалтын үеэр манай хоёр орны эрх зүй, консулын салбар дахь харилцаа, хамтын ажиллагааны өргөн хүрээг хамарсан асуудлуудаар санал солилцсон бөгөөд хоёр орны иргэдийн эрх ашгийг хамгаалах асуудалд онцгой анхаарал хандуулсан байна.
- 10.13. Монгол Улсаас Туркменистан Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд П.Халиун Туркменистаны Мэжлисийн дарга Обезгелди Атаевт Итгэмжлэх жуух бичгээ барив.
- 10.14-15. Монгол Улс, Казахстан Улсын Гадаад хэргийн яамд хоорондын Зөвлөлдөх уулзалт Улаанбаатар хотноо болов.
- 10.19-22. Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр Шведийн Вант Улсын Ерөнхий сайд Горан Перссоны урилгаар тус улсад албан ёсны айлчлал хийв. Тэрээр Шведийн Ерөнхий сайд Горан Перссонтой албан ёсны хэлэлцээ хийв. Айлчлалын үеэр “Хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах

- тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Шведийн Вант улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр”-т ерөнхий сайд нар гарын үсэг зурав.
- 10.20. Бүгд Найрамдах Болгар Улсын Төрийн засаг захиргааны сайд Димитр Калчев тэргүүтэй төлөөлөгчид манай оронд айлчлав. Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга Ө.Энхтүвшин Д.Калчев нар Монгол Улсын Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар болон БНБУ-ын Төрийн засаг захиргааны яамны хооронд хамтран ажиллах тухай Хэлэлцээрт гарын үсэг зурав.
- 10.22-25. Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр Умард Ирландын нэгдсэн Вант Улсад тус улсын Ерөнхий сайд Т.Блэйрийн урилгаар ажлын айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр Монголын худалдаа, аж үйлдвэрийн танхим, Лондонгийн худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимын хооронд хамтран ажиллах, харилцан ойлголцох Санамж бичигт гарын үсэг зурав.
- 10.24. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Кувейт улсаас Монгол Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт элчин сайд ноён Файсал Рашед Аль Гайс Итгэмжлэх жуух бичгээ барив.
- 10.27-29. Бразилын Сан Пауло хотноо “Даяарчлалын үйл явцыг ард түмэн удирдах нь” сэдвийн дор Социалист интернационалын XXII их хурал болов. Тус их хуралд Монгол Улсын Ерөнхий сайд МАХН-ын дарга Н.Энхбаяр тэргүүтэй төлөөлөгчид оролцов. МАХН 1999 онд Парист болсон Социнтернийн XXI их хурлаар ажиглагчийн статус бүхий гишүүн болсон бөгөөд 2002 онд Мароккогийн Касабланка хотод болсон хурлаар жинхэнэ гишүүнээр элсүүлэх урьдчилсан шийдвэр гаргасан юм.
- 10.27-31. Монгол Улсын Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд Д.Насанжаргал БНСУ-ын Хөдөө аж ахуй, ойн яамны урилгаар тус улсад айлчлав. Монгол Улсын ХХАА-ийн сайд Д.Насанжаргал БНСУ-ын Хөдөө аж ахуй, ойн яамны сайд Хө Сан Ман нар Монгол Улсын Хүнс, хөдөө аж ахуйн яам, БНСУ-ын Хөдөө аж ахуй ойн яамны хооронд хамтран ажиллах тохиролцоо байгуулж сайд нар гарын үсэг зурав.
- 10.28. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир ОХУ-ын Соёлын сайд М.Е.Швыдкой тэргүүтэй төлөөлөгчдийг хүлээн авч уулзав. Сайд нар хоёр орны соёл урлагийн салбарын хамтын ажиллагааны асуудлуудаар санал солилцов.
- 11.01. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид ОХУ-ын Сибирийн цэргийн тойргийн командлагч, хурандаа генерал Н.Е.Макаров тэргүүтэй төлөөлөгчид бараалхав.

- 11.01. Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Ардчилсан Тимор-Леште Улсын хооронд дипломат харилцаа тогтоох тухай хамтарсан мэдэгдэлд Монгол Улсаас НҮБ-ын дэргэд суугаа байнгын төлөөлөгч Ч.Баатар, Тимор-Леште улсаас тус байгууллагын дэргэд суугаа байнгын төлөөлөгч Жосе Луис Гутеррес нар Нью-Йорк хотноо гарын үсэг зурав. Ийнхүү Тимор-Леште улс Монгол Улстай дипломат харилцаа тогтоосон 143 дахь улс болов.
- 11.05-07. Монгол Улсад БНСУ-ын Кангвон мужийн захирагч Ким Жин Сүн тэргүүтэй төлөөлөгчид айлчлав.
- 11.10-12. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир тэргүүтэй УИХ-ын төлөөлөгчид АНУ-д ажлын айлчлал хийв.
- 11.19. Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр БНАСАУ-ын Ерөнхий сайдын урилгаар БНАСАУ-д албан ёсны айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр Монгол Улсын Засгийн газраас БНАСАУ-ын Засгийн газарт олгох буцалтгүй тусламжийн тухай Хэлэлцээрт Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр, БНАСАУ-ын Сайд нарын танхимын Ерөнхий сайд Пак Бон Жү, Монгол Улсын засгийн газар, БНАСАУ-ын Засгийн газар хооронд үүссэн шилжих рублийн өрийг зохицуулах тухай Протоколд Монгол Улсын Үйлдвэр худалдааны сайд Ч.Ганзориг, БНАСАУ-ын Сангийн сайд Мүн Ил Бон нар гарын үсэг зурав.
- 11.19-21. Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр Япон Улсад ажлын айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр Япон улсын Ерөнхий сайд Ж.Коизуми, Гадаад хэргийн сайд Ё.Кавагучи, Хууль зүйн сайд Д.Нозава, Парламентын зөвлөхүүдийн танхимын гишүүн Т.Яно нартай уулзаж, Японы эдийн засгийн байгууллагуудын холбоонд зочилжээ. Энэ үеэр Японы Токио хотноо Монголд хандивлагчдын Х чуулга уулзалт болж өнгөрсөн бөгөөд Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр тус уулзалтгад оролцов. Чуулга уулзалтгад 30 гаруй улс орон, олон улсын байгууллагын төлөөлөгчид оролцсон бөгөөд нийтдээ 335 сая ам. долларын зээл, туслаж үзүүлэхээр болжээ. Мөн Монгол Улсын Засгийн газраас сүүлийн жилүүдэд эдийн засаг, санхүүг эрүүлжүүлэх талаар хийсэн хүнд хэцүү боловч зайлшгүй алхмуудыг өндрөөр үнэлж, цаашид бүх талаар дэмжиж ажиллахаа хандивлагчид санал нэгтэй илэрхийлсэн нь тус зөвлөлдөх уулзалтын нэг гол үр дүн байлаа.
- 11.24. Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр БНСУ-д албан ёсны айлчлал хийж тус улсын Ерөнхийлөгч Но Мү Хенд бараалхаж, Ерөнхий сайд Го Гентэй албан ёсны өргөтгөсөн хэлэлцээр хийв. Айлчлалын үеэр Монгол Улс, БНСУ-ын Засгийн газар

- хоорондын “Аялал жуулчлалын салбарт хамтран ажиллах тухай” Хэлэлцээрт гарын үсэг зурав.
- 12.01. Гадаад хэргийн сайд Л.Эрдэнэчулуун Изриаль Улсад албан ёсны айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр Монгол Улс Изриаль Улсын Засгийн газар хоорондын Хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих тухай Хэлэлцээр, Гадаад хэргийн яамдын ажиллагааны тухай Санамж бичигт гарын үсэг зурав.
- 12.01-05. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир Бүгд Найрамдах Итали Улсын Депутатуудын танхимын дарга Пиерфердинандо Касинигийн урилгаар тус улсад албан ёсны айлчлал хийв.
- 12.3-8. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Япон Улсын Засгийн газрын урилгаар тус улсад айлчлав. Ерөнхийлөгч Н.Багабанди Япон Улсын Цог жавхлант эзэн хаан Акихито, эрхэм дээд хатан Миичико нарт бараалхан, Ерөнхий сайд Ж.Коизуми, Парламентын төлөөлөгчдийн танхимын дарга Ё.Кооно нартай уулзан хоёр орны харилцаа хамтын ажиллагаа, эдийн засаг, худалдааны чиглэлийн асуудлуудаар санал солилцов. Токиод болж өнгөрсөн Хандивлагчдын Х зөвлөлдөх уулзалтыг амжилттай зохион байгуулсанд нь Япон Улсын Засгийн газарт Монголын ард түмний өмнөөс чин сэтгэлийн талархалаа илэрхийлээд Япон Улсын Засгийн газрын ХАЁТ-ийг үргэлжлүүлэн авахын зэрэгцээ экспортын бүтээгдхүүний жижиг, үйлдвэрлэлийг дэмжсэн 2 шатлалтай зээл авах асуудлыг тайлбарлан ярьжээ. Айлчлалын үеэр Япон улсад Монголын 500 оюутан залуусыг сургах тохиролцоонд хүрэв. Мөн хүний нөөцийг хөгжүүлэх тэтгэлэгт хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэхээр тохиров.
- 12.08-09. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир ХБНГУ-ын Бундестагт ажлын айлчлал хийв. Айлчлалын үеэр Бундестагийн дэд ерөнхийлөгч хатагтай А.Волмер, төв Азийн сангийн дарга хатагтай Н.Вигнер болон албаны бусад хүмүүстэй уулзалт хийж Фридрих Эбертийн санд зочлов.
- 12.10-12. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир тэргүүтэй төлөөлөгчид Швейцарийн Женев хотноо болсон Мэдээлэлжсэн нийгмийн асуудлаарх Дэлхийн дээд хэмжээний уулзалтад оролцов. Тус уулзалтад дэлхийн 60 шахам орны төр засгийн тэргүүн, 80 гаруй орны сайд, нийтдээ 174 орны төлөөлөгчид оролцсон байна.
- 12.10. УИХ-ын дэд дарга Ж.Бямбадорж ХБНГУ-ын Берлин мужийн төрийн аудитын байгууллагын ерөнхийлөгч “Аудитын байгууллагад дэмжлэг үзүүлэх” төслийн зохицуулагч доктор Иенс Хармсийг хүлээн авч уулзав.

- 12.16. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Европын холбооны "Тасис" хөтөлбөрийн удирдагч Д.Хелбёрн Монгол дахь үйл ажиллагаагаа дуусгаж байгаатай холбогдуулан бараалхаж, хэрэгжүүлж ирсэн төсөл, хөтөлбөрүүдийн талаар санал солилцов.
- 12.22. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандид Монголын Үндэсний Олимпын хорооны урилгаар манай улсад айлчилж буй Японы мэргэжлийн бөхийн нэрт мастер, парламентын гишүүн асан Иноки Канжи бараалхан 2 орны спортын салбарын харилцааны асуудлаар ярилцлаа.
- 12.22. Монгол Улсын Ерөнхий сайд Н.Энхбаяр "Соко Интернейшил" компанийн ерөнхийлөгч, АНУ-ын Хьюстон хот дахь Монгол Улсын Өргөмжит Консул Эд Сториг хүлээн авч уулзав.
- 12.25. Монгол Улсаас Вена дахь Цөмийн туршилтыг бүрэн хориглох гэрээний байгууллагын дэргэд суух байнгын төлөөлөгч Л.Энхтайван тус байгууллагын гүйцэтгэх захирал В.Хофманнд итгэмжлэх захидлаа өргөн барив.
12. 25. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир Бүгд Найрамдах Казахстан Улсад албан ёсны айлчлал хийж тус улсын Ерөнхий сайдын орлогч, ХАА-н сайд А.С.Есимовтай уулзав. Монгол Казахстаны хамтын ажиллагаа, Монголоос Казахстанд нийлүүлэх мах, махан бүтээгдэхүүний мал эмнэлэг, ариун цэврийн хяналтын асуудал, Казахстангаас Монголд үр тариа нийлүүлэх хөдөө аж ахуйн салбарт хамтарч ажиллах Протокол байгуулах зэрэг асуудлаар ярилцав.
- 12.26. Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Франц Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн Эрхт Элчин сайд Ц.Батбуянд Монгол Улсын Засгийн газрыг НҮБ-ын Боловсрол, шинжлэх ухаан, соёлын байгууллага буюу ЮНЕСКО-д төлөөлөх эрх олгохыг Гадаад Хэргийн сайд Л.Эрдэнэчулуунд зөвшөөрлөө.
- 12.27. УИХ-ын дарга С.Төмөр-Очир Бүгд Найрамдах Киргиз Улсад айлчилж тус улсын Ерөнхийлөгч А.Акаев, Ерөнхий сайд Н.Танаев нартай уулзав. Ерөнхий сайд Н.Танаев хоёр талын худалдаа, эдийн засгийн харилцааг өргөтгөн хөгжүүлэх, бараа солилцоо, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх асуудал, харилцаа хамтын ажиллагааны ойрын зорилтыг дурдаад хоёр тал хамтран ажиллах нь чухал хэмээв.